

การนำนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติ
ของหมู่บ้านสนวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์

The Implement of Culture Tourism Developing Policy of
Sanuannok village, Huai Rat district, Buriram Province

วิชณ ปัญญาองค์¹ สถาพร วิชัยรัมย์²
จิราพร พรศิริกาญจน์³, มะลิวรรณ ต้นกระโทก⁴, สุภาพร เบอริไรสง⁵

¹⁻²อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
³⁻⁵สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงผสมผสานระหว่างวิจัยเชิงคุณภาพกับการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติ ศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยความสำเร็จในการนำนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติ และศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการนำนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติ และเสนอแนวทางเพิ่มระดับความสำเร็จของการนำนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติของหมู่บ้านสนวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 คน และการสัมภาษณ์ใช้กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 224 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามและแบบการสัมภาษณ์ สถิติพื้นฐานที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยความสำเร็จในการนำนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวไปสู่การปฏิบัติของหมู่บ้านสนวนนอก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม โดยที่ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในระดับมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านงบประมาณ ส่วนการวิเคราะห์เปรียบเทียบโดยแยกตามปัจจัยส่วนบุคคล ปรากฏว่า จำแนกตามเพศ อายุ มีความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยความสำเร็จในการนำนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05.จำแนกตามสถานภาพ การศึกษา อาชีพ และรายได้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05.และจากการศึกษาผลกระทบจากการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของหมู่บ้านสนวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า มีผลกระทบทั้ง ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้าน 3 สังคม และด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คำสำคัญ : การนำนโยบายไปปฏิบัติ , นโยบายพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม , หมู่บ้านสนวนนอก

Abstract

This research uses Mix Method. (Quantitative research and Qualitative research) for studies about factors influencing the Implement of culture tourism developing policy, comparative success the Implement of culture tourism developing policy and the impact from the Implement of culture tourism developing policy of Sanuannok village, Huai Rat district, Buriram Province. Used sampling 224 people and interview from groups target 8 people. The research tools are questionnaire and interview form. Basic statistics for analyze are percentage, average and standard deviation.

The research result found the overall of success the implement of culture tourism developing policy is in the highest level. When considering each aspect founds the highest of average factors is teamwork and the lowest of average factors is budget. The personal factors comparative founds classified by sex, age have a comment for the overall success the implement of culture tourism developing policy had non - statistical significance was at 0.05, classified by status, education, occupation and income had statistical significance was at 0.05. The impact from the implement of culture tourism developing policy founds 3 aspects including economic, social and nature and environment.

Keywords : Policy Implementation , culture tourism developing policy, Sanuannok village

บทนำ

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวถือเป็นส่วนหนึ่งในอุตสาหกรรมหลักของโลกซึ่งอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยนั้นได้สร้างรายได้กว่า 2.23 ล้านล้านบาท มีมูลค่าของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวกว่าร้อยละ 17 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ซึ่งถือได้ว่าเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2564) ได้กำหนดแนวทางการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ โดยเฉพาะการเชื่อมต่อยุทธศาสตร์ที่กำหนดในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปสู่แผนพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับเขตพัฒนาการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด จังหวัด และท้องถิ่น รวมทั้งการใช้กลไกที่มีอยู่แล้วในระดับนโยบายพื้นที่ และชุมชน เป็นแกนกลางในการประสานแผนสู่การปฏิบัติ อีกทั้งยังเป็นแผนแม่บทสำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยวรายสาขาที่สำคัญ ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวทางน้ำ การท่องเที่ยวเชิงการประชุมและนิทรรศการ เป็นต้น ซึ่งในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติในระดับชุมชน จะมีการสนับสนุนให้ภาคประชาชนและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศในบริบทที่เหมาะสม (แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2: 37 - 40)

จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแหล่งโบราณสถานศิลปะแบบขอม แหล่งศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิต อีกทั้งยังเป็นแหล่งทอผ้าไหมที่สวยงามและมีชื่อเสียง จนทำให้เป็นที่รู้จัก จังหวัดบุรีรัมย์มีเป้าหมายการพัฒนาเพื่อเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวอารยธรรมขอมและผู้นำด้านผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย คนบุรีรัมย์มีคุณภาพชีวิตที่ดี รมเย็นเป็นสุข อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยการมีส่วนร่วมสู่สมดุลสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ประชาสังคมมีความมั่นคง และมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และการบริหารจัดการมีคุณภาพได้มาตรฐานสากลบนพื้นฐานธรรมาภิบาล ซึ่งจะเห็นได้ว่างานวัฒนธรรมเป็นงานที่จังหวัดบุรีรัมย์ให้ความสำคัญ (สำนักงานจังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด, 2559 : 18 - 40)

หมู่บ้านสนวนนอก ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่2 ตำบลสนวน อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นชุมชนเชื้อสายเขมร ที่ได้มีการก่อตั้งหมู่บ้านมาอย่างยาวนาน มีลักษณะเป็นเมืองโบราณ ชาวบ้าน มีการสืบทอดประเพณี วัฒนธรรมมาอย่างต่อเนื่องไม่ขาดสาย วัฒนธรรมของชาวบ้านสนวนนอกมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์ เช่น ภาษาพูด การดำรงชีวิตและอาหารการกิน ซึ่งปัจจุบันหมู่บ้านสนวนนอกกำลังได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและนอกประเทศ โดยนักท่องเที่ยวเข้าไปเที่ยวชม ศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต และวัฒนธรรมของชาวบ้าน และผลิตภัณฑ์ผ้าไหมของหมู่บ้านสนวนนอกเป็นจำนวนมาก ภายใต้แผนพัฒนาจังหวัดบุรีรัมย์ในเรื่องของการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์ทำให้มีการสนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาหมู่บ้านสนวนนอกให้เป็นชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

สำหรับโครงการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการนำนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติของหมู่บ้านสนวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงความสำเร็จในการนำนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจากส่วนกลางไปสู่การปฏิบัติของหมู่บ้านสนวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ และยังทำให้ทราบถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการนำนโยบายดังกล่าวมาปฏิบัติ ดังนั้นผลที่คาดว่าจะได้รับการวิจัยในครั้งนี้ จะนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่ในสาขานโยบายสาธารณะ ในด้านปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ และนำผลการวิจัยไปต่อยอดทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนาการนำนโยบายไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการนำนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติของหมู่บ้านสวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อเปรียบเทียบการนำนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปปฏิบัติของหมู่บ้านสวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาผลกระทบและแนวทางการนำนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปปฏิบัติของหมู่บ้านสวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การนำนโยบายการพัฒนาเมืองท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติของหมู่บ้านสวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงผสม (Mixed Method Research) ได้แก่ วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากรที่ศึกษาคือ

1.1 บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับหมู่บ้านสวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 224 คน จำแนกได้เป็น 4 กลุ่ม คือ

- (1) ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสวน
- (2) ผู้นำชุมชนบ้านสวนนอก
- (3) กรรมการหมู่บ้านบ้านสวนนอก
- (4) ชาวบ้านสวนนอก

1.2 ผู้วิจัยศึกษากลุ่มตัวอย่างจากเทคนิคการสัมภาษณ์ ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดโควตา (Quota) จำนวน 8 คน จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหมู่บ้านสวนนอก คือ

- (1) นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสวน
- (2) ผู้นำชุมชนบ้านสวนนอก
- (3) ชาวบ้านบ้านสวนนอก

2. เครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือในการวิจัยดังนี้

2.1 การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ร่างแบบสอบถามเพื่อสอบถามการนำนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติของหมู่บ้านสวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ แล้วนำแบบสอบถามปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจพิจารณาความถูกต้อง ความสอดคล้อง และความเหมาะสม แล้วจึงให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงของแบบสอบถามโดยการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย (Index of Item-Objective Congruence : IOC) จำนวน 3 ท่าน เมื่อแบบสอบถามได้รับการตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงแล้วนำไปเก็บรวบรวมมาดำเนินการวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เอกสารแนวคิดทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำมาเป็นกรอบในการสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลเพื่อการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาโดยกำหนดแนวทางการสัมภาษณ์แนวทางและผลกระทบในการนำนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติของหมู่บ้านสวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์โดย

เลือกวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดข้อความคำถามไว้ล่วงหน้าแบบสัมภาษณ์นี้เป็นแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระภายในกรอบที่กำหนดไว้คือ แบบสัมภาษณ์ที่มีการสัมภาษณ์ถึงปัจจัยความสำเร็จในการนำนโยบายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติ แนวทางการนำนโยบายไปปฏิบัติและผลกระทบจากการนำนโยบายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปปฏิบัติ

3. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ

(1) ผู้วิจัยนำหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ส่งไปพื้นที่ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

(2) ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

(3) ผู้วิจัยรับแบบสอบถามและตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

(4) นำแบบสอบถามมาสรุป อภิปราย และเขียนรายงานผล

3.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ

(1) ผู้วิจัยนำหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ส่งไปบุคคลที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย เพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์รายบุคคล

(2) ผู้วิจัยออกสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยการบันทึกเทปเสียง

(3) นำแบบสอบถามมาสรุป อภิปราย และเขียนรายงานผล โดยมุ่งพรรณนาและอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามได้นำข้อมูลที่ได้นำไปวิเคราะห์ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อหาค่าสถิติต่างๆ ในแต่ละประเด็นด้วยค่าสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ แล้วนำข้อมูลมานำเสนอเป็นตารางแสดงจำนวนและร้อยละ

4.2 การศึกษาความสำเร็จในการนำนโยบายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติ ของหมู่บ้านสนวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จัดลำดับความคิดเห็นโดยแยกเป็นรายชื่อ รายด้าน และโดยภาพรวม นำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

4.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จในการนำนโยบายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติ ของหมู่บ้านสนวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศโดยใช้ค่าสถิติ t- test Independent

4.4 เปรียบเทียบสมรรถนะของปัจจัยความสำเร็จในการนำนโยบายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติ ของหมู่บ้านสนวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์โดยใช้ F – test เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้าน จำทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé's Method)

สำหรับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ใช้วิเคราะห์โดยการตีความในรูปของการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา หรือตีความสร้างข้อสรุปแบบอนุมาน โดยนำประเด็นย่อยมาพิจารณาความเหมือน ความแตกต่างกัน และความสัมพันธ์กันมาหาข้อสรุปแล้วบรรยายวิเคราะห์เป็นความเรียง เพื่อหาข้อสรุป

สรุปผลการวิจัย

1. จากการศึกษาปัจจัยความสำเร็จสภาพของการนำนโยบายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติ ของหมู่บ้านสวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ คณะผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในเชิงปริมาณ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เป็นหญิง (ร้อยละ 60.3) มีอายุระหว่าง 46 – 55 ปี (ร้อยละ 55.4) สถานภาพสมรส (ร้อยละ 87.1) มีระดับการศึกษาประถมศึกษา (ร้อยละ 50) มีอาชีพส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร (ร้อยละ 43.3) มีรายได้ระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท (ร้อยละ 44.6)

1.2 ผลการวิเคราะห์การศึกษาความสำเร็จในการนำนโยบายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติ ของหมู่บ้านสวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม รองลงมา คือ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมส่วนปัจจัยด้านงบประมาณและปัจจัยด้านสถานที่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยที่ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก คือ ปัจจัยด้านงบประมาณ

2. จากการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยความสำเร็จในการนำนโยบายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติ ของหมู่บ้านสวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ คณะผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยความสำเร็จในการนำนโยบายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติ ของหมู่บ้านสวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีเพศต่างกัน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ มีความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยความสำเร็จในการนำนโยบายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติ ของหมู่บ้านสวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน โดยปัจจัยรายด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านสถานที่ ปัจจัยด้านการจูงใจ ปัจจัยด้านผลกระทบจากการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านผลกระทบจากการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมด้านสังคม และปัจจัยด้านผลกระทบจากการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อปัจจัยความสำเร็จในการนำนโยบายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติ ของหมู่บ้านสวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ โดยปัจจัยรายด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม และปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม มากกว่าเพศชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยความสำเร็จในการนำนโยบายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติ ของหมู่บ้านสวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีอายุแตกต่างกันโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า อายุ มีความคิดเห็นต่อปัจจัยความสำเร็จในการนำนโยบายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติ ของหมู่บ้านสวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ข้อ 1. ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ ข้อ 5. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ และ ข้อ 11. ปัจจัยด้านผลกระทบจากการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 26 – 35 ปี มีความคิดเห็นต่อปัจจัยความสำเร็จในการนำนโยบายการ
ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติ ของหมู่บ้านสวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ในรายด้าน
ได้แก่ ข้อ 2. ปัจจัยด้านบุคลากร ข้อ 3. ปัจจัยด้านงบประมาณ ข้อ 4. ปัจจัยด้านสถานที่ ข้อ 6. ปัจจัยด้านการ
จูงใจ ข้อ 7. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ข้อ 8. ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม ข้อ 9. ปัจจัยด้านผลกระทบจากการ
พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมด้านเศรษฐกิจ และข้อ 10. ปัจจัยด้านผลกระทบจากการพัฒนาการ
ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมด้านสังคม มากกว่าอายุ 18 – 25 ปี 36 – 45 ปี 46 – 55 ปี 56 – 65 ปี และอายุ 65
ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยความสำเร็จในการนำนโยบายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
ไปสู่การปฏิบัติ ของหมู่บ้านสวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีสถานภาพแตกต่างกันโดยภาพรวม
และรายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพแต่งงาน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยความสำเร็จในการนำ
นโยบายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติ ของหมู่บ้านสวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ โดย
ภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ข้อ 1. ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร ข้อ 3. ปัจจัยด้านผลกระทบจากการ
พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมด้านเศรษฐกิจ และ ข้อ 11. ปัจจัยด้านงบประมาณ ข้อ 5. ปัจจัยด้านภาวะ
ผู้นำ ข้อ 7. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ข้อ 8. ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม ข้อ 9. ปัจจัยด้านผลกระทบจากการ
พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มากกว่า สถานภาพโสด และสถานภาพหม้าย
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ มีความคิดเห็นต่อปัจจัยความสำเร็จในการนำนโยบาย
การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติ ของหมู่บ้านสวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ในรายด้าน
ได้แก่ ข้อ 2. ปัจจัยด้านบุคลากร ข้อ 4. ปัจจัยด้านสถานที่ ข้อ 6. ปัจจัยด้านการจูงใจ และ ข้อ 10. ปัจจัยด้าน
ผลกระทบจากการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมด้านสังคม ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

2.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยความสำเร็จในการนำนโยบายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
ไปสู่การปฏิบัติ ของหมู่บ้านสวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันใน
ภาพรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยความสำเร็จในการนำนโยบายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
ไปสู่การปฏิบัติ ของหมู่บ้านสวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีอาชีพแตกต่างกันในภาพรวมและ
รายด้าน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.6 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยความสำเร็จในการนำนโยบายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
ไปสู่การปฏิบัติ ของหมู่บ้านสวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีรายได้แตกต่างกันในภาพรวมและ
รายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 15,000 – 20,000 บาท มีความคิดเห็นต่อ
ปัจจัยความสำเร็จในการนำนโยบายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติ ของหมู่บ้านสวนนอก อำเภอ
ห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ข้อ 1. ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร ข้อ 2. ปัจจัยด้าน
บุคลากร ข้อ 3. ปัจจัยด้านงบประมาณ ข้อ 4. ปัจจัยด้านสถานที่ ข้อ 7. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ข้อ 8. ปัจจัย
ด้านการทำงานเป็นทีม ข้อ 10. ปัจจัยด้านผลกระทบจากการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมด้านสังคม
และข้อ 11. ปัจจัยด้านผลกระทบจากการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
มากกว่าผู้ที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท 5,000 – 10,000 บาท 10,000 – 15,000 บาท และ 20,000
บาท ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้ต่อเดือน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยความสำเร็จในการนำนโยบายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติ ของหมู่บ้านสวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ในรายด้าน ได้แก่ ข้อ 5. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ และ ข้อ 6. ปัจจัยด้านการจูงใจ ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

3. ผลกระทบและแนวทางการนำนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปปฏิบัติของหมู่บ้านสวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์

3.1 ด้านโครงสร้างองค์กร จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสวน ผู้นำหมู่บ้านสวนนอก และชาวบ้านสวนนอกเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จในการนำนโยบายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติ ของหมู่บ้านสวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ได้ข้อสรุปดังนี้

หมู่บ้านสวนนอกมีลักษณะโครงสร้างที่ใช้ในการบริหารจัดการเป็นลักษณะของคณะกรรมการหมู่บ้าน ซึ่งมีลักษณะเล็กทำให้เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน เนื่องจากไม่มีขั้นตอนที่ซับซ้อน โดยมีการกำหนดหน้าที่กันอย่างชัดเจน มีแบบแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน มีการประสานงานกันทั้งในส่วนของคณะกรรมการหมู่บ้าน ผู้นำ และชาวบ้านกันเป็นอย่างดี รวมไปถึงกันประสานงานกับหน่วยงานภายนอก ไม่ว่าจะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลสวน การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นต้น

3.2 ด้านบุคลากร จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสวน ผู้นำหมู่บ้านสวนนอก และชาวบ้านสวนนอกเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จในการนำนโยบายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติ ของหมู่บ้านสวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ได้ข้อสรุปดังนี้

หมู่บ้านสวนนอกมีบุคลากรในการดำเนินงานที่เพียงพอต่อการดำเนินงาน มีมีคฤหัสถ์ประจำหมู่บ้านที่เป็นผู้ให้ข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับหมู่บ้าน มีคณะทำงานโดยประมาณ 40 คน ซึ่งเป็นบุคคลในพื้นที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับหมู่บ้าน และหากมีคณะศึกษาดูงานเข้ามาเยี่ยมชมเป็นจำนวนมาก จะมีการประสานงานขอแรงจากชาวบ้านมาช่วยงาน

3.3 ด้านงบประมาณ จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสวน ผู้นำหมู่บ้านสวนนอก และชาวบ้านสวนนอกเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จในการนำนโยบายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติ ของหมู่บ้านสวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ได้ข้อสรุปดังนี้

หมู่บ้านสวนนอกในระยะแรกมีงบประมาณในการดำเนินงานจากเงินกองทุนของหมู่บ้านมาบริหารจัดการ ต่อมาเมื่อหมู่บ้านเป็นที่รู้จักมากขึ้นทำให้มีหน่วยงานของรัฐหลายหน่วยงานเข้ามาให้สนับสนุน ทำให้หมู่บ้านมีงบประมาณมาใช้ในการพัฒนามากขึ้น

3.4 ด้านสถานที่ จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสวน ผู้นำหมู่บ้านสวนนอก และชาวบ้านสวนนอกเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จในการนำนโยบายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติ ของหมู่บ้านสวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ได้ข้อสรุปดังนี้

หมู่บ้านสวนนอก เป็นหมู่บ้านที่มีการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของหมู่บ้าน ภูมิทัศน์ภายในหมู่บ้านมีความร่มรื่น การสัญจรที่สะดวก มีป้ายบอกทิศทางตลอด และยังคงรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิม

3.5 ด้านภาวะผู้นำ จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสวน ผู้นำหมู่บ้านสวนนอก และชาวบ้านสวนนอกเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จในการนำนโยบายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติ ของหมู่บ้านสวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ได้ข้อสรุปดังนี้

หมู่บ้านสวนนอก มีภาวะผู้นำในทุกระดับ ทั้งในส่วนของผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำหมู่บ้าน ตลอดจนชาวบ้านในหมู่บ้าน ซึ่งเป็นผลดีต่อการดำเนินงานต่างๆ และรวมไปถึงการพัฒนาหมู่บ้านให้เป็นหมู่บ้านท่องเที่ยวอีกด้วย

3.6 ด้านการจูงใจ จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสวน ผู้นำหมู่บ้านสวนนอก และชาวบ้านสวนนอกเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จในการนำนโยบายการท่องเที่ยววัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติ ของหมู่บ้านสวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ได้ข้อสรุปดังนี้

หมู่บ้านสวนนอก มีการจูงใจโดยการปฏิบัติเป็นแบบอย่างก่อน เพื่อให้เห็นว่าสิ่งที่กำลังทำอยู่นี้สามารถทำได้จริง เห็นผลจริง เป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ชาวบ้าน ซึ่งการจูงใจในเรื่องของตัวเงินนั้นเป็นผลพลอยได้ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานได้จริง

3.7 ด้านการมีส่วนร่วม จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสวน ผู้นำหมู่บ้านสวนนอก และชาวบ้านสวนนอกเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จในการนำนโยบายการท่องเที่ยววัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติ ของหมู่บ้านสวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ได้ข้อสรุปดังนี้

หมู่บ้านสวนนอก มีการมีส่วนร่วมกันในทุกระดับตั้งแต่ระดับล่างไปจนถึงระดับสูง มีส่วนร่วมกันทั้งในการเสนอความคิดเห็น การวางแผน การดำเนินงาน ตลอดจนการแก้ไขปัญหา เพื่อให้หมู่บ้านมีการพัฒนายิ่งๆ ขึ้นไป

3.8 ด้านการทำงานเป็นทีม จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสวน ผู้นำหมู่บ้านสวนนอก และชาวบ้านสวนนอกเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จในการนำนโยบายการท่องเที่ยววัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติ ของหมู่บ้านสวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ได้ข้อสรุปดังนี้

หมู่บ้านสวนนอก มีการทำงานเป็นทีม หมู่บ้านนี้มีความเข้มแข็งในเรื่องนี้มาก เห็นได้จากการให้ความร่วมมือในการดำเนินงานต่างๆ เป็นอย่างดี มีความสามัคคีกัน และในแต่ละครั้งที่มีการกิจกรรมในหมู่บ้านจะต้องมีการเรียกประชุมก่อนเสมอ เพื่อชี้แจงรายละเอียด และแบ่งหน้าที่กันทำงานให้ชัดเจน

3.9 ด้านผลกระทบจากการพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรมด้านเศรษฐกิจ จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสวน ผู้นำบ้านสวนนอก และชาวบ้านสวนนอก ได้ข้อสรุปดังนี้

จากการพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรม ส่งผลต่อชาวบ้านในด้านเศรษฐกิจ คือ ทำให้ชาวบ้านมีรายได้เพิ่มมากขึ้น มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีการเปลี่ยนรูปแบบวิถีชีวิตเพื่อสร้างรายได้ และการปรับตัวเรียนรู้การพัฒนาอาชีพจากการพบปะผู้คน แต่เมื่อมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ค่าครองชีพก็เพิ่มมากขึ้นเช่นกัน

3.10 ด้านผลกระทบจากการพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรมด้านสังคม จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสวน ผู้นำบ้านสวนนอก และชาวบ้านสวนนอก ได้ข้อสรุปดังนี้

จากการพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรม ส่งผลต่อชาวบ้านในด้านสังคม คือ ทำให้ชาวบ้านได้รู้จักบุคคลภายนอกเพิ่มมากขึ้น ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อพัฒนาตนเองและหมู่บ้าน ชาวบ้านมีความรักใคร่สามัคคีกันเป็นอย่างดี เพราะหมู่บ้านนี้มีความเป็นอยู่ในลักษณะแบบเครือญาติ ทำให้ความสนิทสนมของผู้นในหมู่บ้านนี้อย่างคงแน่นแฟ้น แม้ว่าหมู่บ้านจะมีการทำโฮมสเตย์ซึ่งทำให้ชาวบ้านขาดความเป็นส่วนตัวก็ตาม และในส่วนของด้านความปลอดภัยในหมู่บ้าน แม้ก่อนหน้านั้นหมู่บ้านจะมีความปลอดภัย 100% และไม่เคยเกิดปัญหาในเรื่องของมิจฉาชีพก็ตาม แต่เนื่องจากเป็นผลจากการที่ชาวบ้านมีรายได้เพิ่มมากขึ้น มีชื่อเสียงมากขึ้น กลับเป็นสิ่งที่ดึงดูดให้เหล่ามิจฉาชีพเข้ามาหาผลประโยชน์ในหมู่บ้านนั่นเอง

3.11 ด้านผลกระทบจากการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสนวน ผู้นำบ้านสนวนนอก และชาวบ้านสนวนนอก ได้ข้อสรุปดังนี้

จากการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ส่งผลต่อชาวบ้านในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ ทำให้หมู่บ้านมีการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในหมู่บ้าน มีการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ มีการปลูกต้นไม้ ปลูกป่าเพิ่มขึ้น เพื่อให้หมู่บ้านมีความร่มรื่น มีการรักษาความสะอาดอยู่เสมอ แต่เนื่องจากการที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวและผู้ศึกษาดูงานเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้นตามมา ซึ่งหมู่บ้านไม่มีที่กำจัดขยะ ซึ่งหากเป็นขยะที่สามารถย่อยสลายได้ ก็จะนำไปทำเป็นปุ๋ยหมักและนำไปใช้ในไร่ นา แต่หากเป็นขยะจำพวกที่ไม่สามารถย่อยสลายได้ เช่น ถุงพลาสติก ชาวบ้านจะนำไปเผา ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องของมลพิษทางอากาศและสภาพภูมิทัศน์ของหมู่บ้าน

อภิปรายผล

1. จากการศึกษาปัจจัยความสำเร็จในการนำนโยบายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติของหมู่บ้านสนวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างองค์การ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการจูงใจ ด้านการมีส่วนร่วม และด้านการทำงานเป็นทีม คณะผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1.1 จากการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การทำงานเป็นทีมของหมู่บ้านสนวนนอก ที่มีความเข้มแข็งมาก การมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้าน ที่ให้ความร่วมมือร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมแก้ไขในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ การจูงใจของผู้นำ ที่ใช้ตนเองเป็นแบบอย่างก่อน เพื่อให้เห็นว่าสิ่งที่กำลังทำอยู่นี้ สามารถทำได้จริง เห็นผลจริง เป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ชาวบ้าน ตลอดจนภาวะผู้นำที่มีตั้งแต่ระดับประชาชน ตลอดจนผู้บริหารระดับสูง สอดคล้องกับผลศึกษาของ วรเดช จันทรร (2537) ซึ่งได้ศึกษาตัวแบบการพัฒนางาน (Organization Development Model) ในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งเน้นการสร้างความรู้ความผูกพันโดยให้สมาชิกในองค์การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดการยอมรับภาวะผู้นำ ตลอดจนการสร้างทีมงานมากกว่าการควบคุมหรือใช้อำนาจแบบทางการของผู้บังคับบัญชา สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สัญญา เคนาภูมิ และ วชรินทร์ สุทธิชัย (2555) ซึ่งได้ศึกษาถึงความสำคัญของการจูงใจ คือ ช่วยให้ผู้ปฏิบัติทำงานด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถ

1.2 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1.2.1 จากการวิจัย พบว่า ด้านโครงสร้างองค์การ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โครงสร้างของหมู่บ้านสนวนนอกมีลักษณะของโครงสร้างเป็นคณะกรรมการหมู่บ้าน ซึ่งมีลักษณะเล็กทำให้เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน เนื่องจากไม่มีขั้นตอนที่ซับซ้อน โดยมีการกำหนดหน้าที่กันอย่างชัดเจน มีแบบแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน มีการประสานงานกันทั้งในส่วน of คณะกรรมการหมู่บ้าน ผู้นำ และชาวบ้านกันเป็นอย่างดี รวมไปถึงกันประสานงานกับหน่วยงานภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มยุรี อนุমানราชชน (2548) ซึ่งได้ศึกษาถึงแนวทางการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ แนวทางโครงสร้างว่า โดยทั่วไปหลักการของการจัดการองค์การที่ดีก็คือ เน้นการจัดโครงสร้างองค์การให้สอดคล้องกับกิจกรรมและสภาพแวดล้อมขององค์การ การสร้างกระบวนการจัดการ อันได้แก่ การออกแบบแผนงาน การจัดการแผนงาน และการจัดทำตารางปฏิบัติงานสอดคล้องกับผลการศึกษาของศุภชัย ยาวะประภาษ (2550) ซึ่งได้ศึกษาถึงปัจจัยที่กำหนดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติว่า หน่วยงานขนาด

เล็กที่มีระดับชั้นการบังคับบัญชาน้อย จะมีโอกาสประสบความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติมากกว่าหน่วยงานขนาดใหญ่ที่มีระดับชั้นและสายบังคับบัญชามาก

1.2.2 จากการวิจัย พบว่า ด้านบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หมู่บ้านสนวนนอกมีมีคหุเทศก์ประจำหมู่บ้านที่เป็นผู้ให้ข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับหมู่บ้าน มีคณะทำงานโดยประมาณ 40 คน ซึ่งเป็นบุคคลในพื้นที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับหมู่บ้านเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วรเดช จันทรร (2537) ซึ่งได้ศึกษาตัวแบบด้านการจัดการ (Management Model) เป็นตัวแบบที่เชื่อว่า องค์กรมีขีดความสามารถที่จะปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความคาดหวังเพียงใดบุคลากรจะต้องมีความรู้ความสามารถทั้งด้านการบริหารและเทคนิคอย่างไรเพียงสอดคล้องกับผลการศึกษาของศุภชัย ยาวะประภาส (2550)ซึ่งได้ศึกษาถึงปัจจัยที่กำหนดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติว่าขึ้นอยู่กับความเพียงพอของทรัพยากร ด้านกำลังคนและคุณภาพของบุคลากร

1.2.3 จากการวิจัย พบว่า ด้านงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หมู่บ้านสนวนนอกได้รับงบประมาณจากการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ เป็นจำนวนมากกว่าเดิมที่มีงบประมาณจากกองทุนของหมู่บ้านเพียงอย่างเดียว ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ศุภชัย ยาวะประภาส (2550) ซึ่งได้ศึกษาถึงปัจจัยที่กำหนดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติว่าขึ้นอยู่กับความเพียงพอของทรัพยากร ในการสนับสนุนทางการเงิน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สัญญา เคณาภูมิ และ วชรินทร์ สุทธิชัย ซึ่งได้ศึกษาถึงปัจจัยกำหนดความสำเร็จในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติว่า งบประมาณช่วยให้การนำนโยบายไปปฏิบัติบรรลุผล ดังคำกล่าวที่ว่า “เครื่องยนต์ทำงานได้ ต้องมีน้ำมันหล่อลื่น” ฉะนั้นได้ก็ตี “การนำนโยบายไปปฏิบัติถ้าจะให้บรรลุผลความสำเร็จก็ต้องมีงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอฉนั้น”

1.2.4 จากการวิจัย พบว่า ด้านสถานที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หมู่บ้านสนวนนอกมีการรักษาความสะอาดและจัดระเบียบภูมิทัศน์ภายในหมู่บ้านให้มีความร่มรื่น การสัญจรที่สะดวก มีป้ายบอกทิศทางตลอด และยังคงรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วรเดช จันทรร (2537) ซึ่งได้ศึกษาตัวแบบด้านการจัดการ (Management Model) เป็นตัวแบบที่เชื่อว่า องค์กรจะมีขีดความสามารถที่จะปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความคาดหวังเพียงใด จะต้องมีความพร้อมในด้านสถานที่

1.2.5 จากการวิจัย พบว่า ด้านภาวะผู้นำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หมู่บ้านสนวนนอก มีภาวะผู้นำในทุกระดับ ทั้งในส่วนของผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำหมู่บ้าน ตลอดจนชาวบ้านในหมู่บ้าน ซึ่งเป็นผลดีต่อการดำเนินงานต่างๆ และรวมไปถึงการพัฒนาหมู่บ้าน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วรเดช จันทรร (2537) ซึ่งได้ศึกษาตัวแบบการพัฒนาองค์กร (Organization Development Model) และตัวแบบทั่วไป (General Model) ว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จน่าจะเป็นเรื่องของการใช้ภาวะผู้นำที่มีความพร้อมและเหมาะสมสอดคล้องกับผลการศึกษาของศุภชัย ยาวะประภาส (2550) ซึ่งได้ศึกษาถึงปัจจัยที่กำหนดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติว่าขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้นำ ภาวะผู้นำที่เข้มแข็งเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของโครงการ

1.2.6 จากการวิจัย พบว่า ด้านการจูงใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หมู่บ้านสนวนนอก มีการจูงใจโดยผู้นำ ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างก่อน เพื่อให้เห็นว่าสิ่งที่กำลังทำอยู่นี้ สามารถทำได้จริง เห็นผลจริง เป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ชาวบ้าน ซึ่งการจูงใจในเรื่องของตัวเงินนั้นเป็นผลพลอยได้ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วรเดช จันทรร

(2537) ซึ่งได้ศึกษาตัวแบบการพัฒนาองค์กร (Organization Development Model) และตัวแบบทั่วไป (General Model) ว่า การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จน่าจะเป็นเรื่องของการจูงใจ การมีกิจกรรมจูงใจที่จะทำให้การปฏิบัติงานดีขึ้นสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สัจญญา เคนาภูมิ และ วชรินทร์ สุทธิชัย (2555) ซึ่งได้ศึกษาถึงความสำคัญของการจูงใจ คือ ช่วยให้ผู้ปฏิบัติทำงานด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถ

1.2.7 จากการวิจัย พบว่า ด้านการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า หมู่บ้านสนวนนอกมีการมีส่วนร่วมกันในทุกระดับตั้งแต่ระดับล่างไปจนถึงระดับสูง มีส่วนร่วมกันทั้งในการเสนอความคิดเห็น การวางแผน การดำเนินงาน ตลอดจนการแก้ไขปัญหา เพื่อให้หมู่บ้านมีการพัฒนายิ่งๆ ขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วรเดช จันทรร (2537) ซึ่งได้ศึกษาตัวแบบการพัฒนาองค์กร (Organization Development Model) ว่า ในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ จะเน้นการสร้าง ความผูกพันโดยให้สมาชิกในองค์กรมีส่วนร่วมขององค์กรเป็นสิ่งสำคัญภายใต้ฐานคติที่ว่า การมีส่วนร่วมจะทำให้เกิดการดำเนินงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สัจญญา เคนาภูมิ และ วชรินทร์ สุทธิชัย (2555) ซึ่งได้ศึกษาถึงปัจจัยที่กำหนดความสำเร็จในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติ เป็นการสร้างความรู้สึกว่ามีค่าสำคัญและการมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของ มีความรู้สึกเต็มใจในการทำงาน

1.2.8 จากการวิจัย พบว่า ด้านการทำงานเป็นทีม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า หมู่บ้านสนวนนอก หมู่บ้านนี้มีความเข้มแข็งในการทำงานเป็นทีมอย่างมาก เห็นได้จากการให้ความร่วมมือในการดำเนินงานต่างๆ เป็นอย่างดี มีความสามัคคีกัน และในแต่ละครั้งที่มีกิจกรรมในหมู่บ้านจะต้องมีการเรียกประชุมก่อนเสมอ เพื่อชี้แจงรายละเอียด และแบ่งหน้าที่กันทำงานให้ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วรเดช จันทรร (2537) ซึ่งได้ศึกษาตัวแบบการพัฒนาองค์กร (Organization Development Model) ว่า ในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ เน้นสร้างความผูกพันโดยให้สมาชิกในองค์กรมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดการยอมรับ ตลอดจนการสร้างทีมงานมากกว่าการมุ่งควบคุมหรือใช้อำนาจแบบทางการของผู้บังคับบัญชา

2. จากการศึกษาผลกระทบจากการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของหมู่บ้านสนวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คณะผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

2.1 จากการวิจัย พบว่า ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า จากการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ส่งผลต่อชาวบ้านในด้านเศรษฐกิจ คือ ทำให้ชาวบ้านมีรายได้เพิ่มมากขึ้น มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีการเปลี่ยนรูปแบบวิถีชีวิตเพื่อสร้างรายได้ และการปรับตัวเรียนรู้การพัฒนาอาชีพจากการพบปะผู้คน แต่เมื่อมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ค่าครองชีพก็เพิ่มมากขึ้นเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของบุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548; อานนท์ สีดาเพ็ง, 2559) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวว่า เมื่อชุมชนท้องถิ่นมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น จะต้องมีการท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเยี่ยมชมก่อให้เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจทั้งด้านบวกและด้านลบ

2.2 จากการวิจัย พบว่า ผลกระทบด้านสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า จากการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ส่งผลต่อชาวบ้านในด้านสังคม คือ ทำให้ชาวบ้านได้รู้จักบุคคลภายนอกเพิ่มมากขึ้น ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อพัฒนาตนเองและหมู่บ้าน ชาวบ้านมีความรักใคร่สามัคคีกันเป็นอย่างดี เพราะหมู่บ้านนี้มีความเป็นอยู่ในลักษณะแบบเครือญาติ ทำให้ความสนิทสนมของ

ผู้คนในหมู่บ้านนี้อย่างคงแน่นอนแน่นแฟ้น แม้ว่าหมู่บ้านจะมีการทำโฮมสเตย์ซึ่งทำให้ชาวบ้านขาดความเป็นส่วนตัวก็ตาม และในส่วนของด้านความปลอดภัยในหมู่บ้าน แม้ก่อนหน้านั้นหมู่บ้านจะมีความปลอดภัย 100% และไม่เคยเกิดปัญหาในเรื่องของมิจฉาซีฟก็ตาม แต่เนื่องจากเป็นผลจากการที่ชาวบ้านมีรายได้เพิ่มมากขึ้น มีชื่อเสียงมากขึ้น กลับเป็นสิ่งที่ตั้งให้เหล่ามิจฉาซีฟเข้ามาหาผลประโยชน์ในหมู่บ้านนั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของบุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548; อานนท์ สีดาเพ็ง, 2559) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบจากการท่องเที่ยวว่าผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อชุมชนท้องถิ่นด้านสังคมมีทั้งด้านบวกและด้านลบ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ นิคม จารุมณี (2544; อานนท์ สีดาเพ็ง, 2559) ได้ศึกษาผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อสังคมว่า การท่องเที่ยวนั้นมีอิทธิพล มีผลกระทบทั้งด้านบวกด้านลบต่อสังคมเป็นอย่างดี

2.3 จากการวิจัย พบว่า ผลกระทบด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า จากการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ส่งผลต่อชาวบ้านในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ ทำให้หมู่บ้านมีการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในหมู่บ้าน มีการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ มีการปลูกต้นไม้ ปลูกป่าเพิ่มขึ้น เพื่อให้หมู่บ้านมีความร่มรื่น มีการรักษาความสะอาดอยู่เสมอ แต่เนื่องจากการที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวและผู้ศึกษาดูงานเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้นตามมา ซึ่งหมู่บ้านไม่มีที่กำจัดขยะ ซึ่งหากเป็นขยะที่สามารถย่อยสลายได้ ก็จะนำไปทำเป็นปุ๋ยหมัก และนำไปใช้ในไร่นา แต่หากเป็นขยะจำพวกที่ไม่สามารถย่อยสลายได้ เช่น ถุงพลาสติก ชาวบ้านจะนำไปเผา ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องของมลพิษทางอากาศและสภาพภูมิทัศน์ของหมู่บ้าน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อานนท์ สีดาเพ็ง (2559) ซึ่งได้ศึกษาผลกระทบด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมว่า การที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นทำให้สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ มีความจำเป็นต้องจำเป็นต้องรองรับในเรื่องต่างๆ ตามที่นักท่องเที่ยวต้องการ เช่น การรับประทานอาหาร การบริโภคน้ำดื่ม น้ำใช้ ความสะอาดในการเดินทาง ที่พักอาศัย ซึ่งส่งผลกระทบต่อแหล่งน้ำ ป่าไม้ และระบบนิเวศต่างๆ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 หมู่บ้านสวนนอก

เนื่องด้วยหมู่บ้านได้กลายเป็นหมู่บ้านท่องเที่ยว มีการพัฒนาเพิ่มขึ้น มีผู้คนเข้ามาท่องเที่ยวเยี่ยมชมมากขึ้น เป็นที่รู้จักของผู้คนมากขึ้น ส่งผลให้เกิดปัญหาในเรื่องของอาชญากรรมตามมา ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำหมู่บ้าน และชาวบ้านควรต้องพิจารณาหรือ หามาตรการเพื่อป้องกันปัญหาเหล่านี้ไม่ให้เกิดขึ้นในหมู่บ้าน อีกทั้งในเรื่องของการทอผ้าไหม และรวมไปถึงวัฒนธรรม ประเพณีต่างๆ อาหารพื้นบ้านในหมู่บ้าน จากการสังเกต พบว่า หมู่บ้านนี้ผู้ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านส่วนมากจะเป็นผู้ที่มีอายุมาก คือ ช่วงระหว่าง 40 ปีขึ้นไป ส่วนผู้ที่มีอายุน้อยกว่านั้นล้วนแล้วแต่ออกไปหาอาชีพตามต่างจังหวัด ต่างพื้นที่กันหมด ซึ่งอาจส่งผลให้ภูมิปัญญาในการทอผ้าไหม อาหารพื้นบ้าน รวมไปถึงวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิมที่มีอยู่ในขณะนั้นๆ ไม่มีผู้ที่จะสืบทอดต่อไป ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในหมู่บ้านควรที่จะส่งเสริม เชิญชวนให้คนรุ่นลูก รุ่นหลานมาดำเนินกิจกรรมร่วมกัน เพื่อปลูกฝังและเรียนรู้ถึงภูมิปัญญา และวัฒนธรรมที่มีอยู่ในหมู่บ้าน เพื่อดำรงรักษาไว้ซึ่งสิ่งเหล่านี้

1.2 ประชาชนทั่วไป

สภาพสังคมปัจจุบันทำให้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคมเปลี่ยนไป สถาบันครอบครัวได้เปลี่ยนไปเป็นครอบครัวเชิงเดี่ยว มีความห่างเหินกันระหว่างเครือญาติ ส่งผลให้ความรักใคร่สามัคคี

ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นลดน้อยลง อีกทั้งยังรับเอาวัฒนธรรมประเพณีของต่างชาติเข้ามา ทำให้หลงลืมจึงควรส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิมที่ดั้งเดิม ซึ่งหมู่บ้านสวนนอกนั้นถือเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องของสถาบันครอบครัว ที่ยังอาศัยอยู่กันแบบเครือญาติ แม้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำรงชีวิต แต่ยังคงรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิม

1.3 ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เร่งส่งเสริมในเรื่องของการจัดการขยะให้แก่หมู่บ้านมากกว่าการตอบสนองต่อความต้องการของหมู่บ้านโดยการหาที่ทิ้งขยะให้แก่ชาวบ้าน ควรจัดให้ผู้ใหญ่บ้านและผู้นำหมู่บ้านได้ไปศึกษาดูงานหรือส่งบุคลากรที่มีความรู้ในเรื่องของการจัดการขยะ การใช้ 3R (Reuse Reduce Recycle) เพื่อให้หมู่บ้านได้มีความรู้ในเรื่องของการจัดการขยะ และเพิ่มมาตรการการป้องกันความปลอดภัยให้แก่หมู่บ้าน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาอาชญากรรมขึ้นอีก

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการนำนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติของหมู่บ้านหรือชุมชนอื่น เพื่อทราบปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

2.2 ควรทำการวิจัย เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้แก่จังหวัด การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด หรือการท่องเที่ยวและกีฬาแห่งประเทศไทย

2.3 ภาครัฐควรส่งเสริมให้หมู่บ้าน/ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

3. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

3.1 ควรมีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับนโยบายส่งเสริมเกษตรกรผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น หรือส่งเสริมให้ประชาชนมีรายได้เสริมจากการส่งเสริมนโยบายนี้

3.2 ควรมีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้จากนักท่องเที่ยว รวมไปถึงการอนุรักษ์วัฒนธรรมดั้งเดิมและวัฒนธรรมของท้องถิ่น เป็นการสืบสานวัฒนธรรมดังกล่าวให้มีการคงอยู่สืบไป

3.3 ควรมีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับนโยบายการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน เพื่อเป็นการส่งเสริมในเรื่องของการจัดการกองทุน เช่น การวางแผน การบริหารงบประมาณ การมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้าน เป็นต้น

บทสรุป

การนำนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปสู่การปฏิบัติของหมู่บ้านสวนนอก อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ มีปัจจัยที่ส่งเสริมให้การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติเกิดความสำเร็จ มี 8 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านสถานที่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านการจูงใจ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม และปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม เห็นได้จากจากการทำงานเป็นทีมของหมู่บ้านสวนนอก ที่มีความเข้มแข็งมาก การมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้าน ที่ให้ความร่วมมือ ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมแก้ไขในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ การจูงใจของผู้นำ ที่ใช้ตนเองเป็นแบบอย่างก่อน เพื่อให้เห็นว่าสิ่งที่กำลังทำอยู่นี้ สามารถทำได้จริง เห็นผลจริง เป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ชาวบ้าน ตลอดจนภาวะผู้นำที่มีตั้งแต่ระดับประชาชน ไปจนถึงผู้บริหารระดับสูง ในส่วนของผลกระทบที่เกิดจากการนำ

นโยบายการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมไปปฏิบัติ มีทั้งผลกระทบในเชิงบวกและเชิงลบ คือ ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ทำให้ชาวบ้านมีรายได้เพิ่มมากขึ้น มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีการเปลี่ยนรูปแบบวิถีชีวิตเพื่อสร้างรายได้ และการปรับตัวเรียนรู้การพัฒนาอาชีพจากการพบปะผู้คน แต่เมื่อมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ค่าครองชีพก็เพิ่มมากขึ้นเช่นกัน ผลกระทบด้านสังคม ทำให้ชาวบ้านได้รู้จักบุคคลภายนอกเพิ่มมากขึ้น ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อพัฒนาตนเองและหมู่บ้าน ชาวบ้านมีความรักใคร่สามัคคีกันเป็นอย่างดี แม้ว่าหมู่บ้านจะมีการทำโฮมสเตย์ซึ่งทำให้ชาวบ้านขาดความเป็นส่วนตัวก็ตาม ในส่วนของด้านความปลอดภัยในหมู่บ้าน แมื่อก่อนหน้านี้หมู่บ้านจะมีความปลอดภัย 100% แต่เนื่องจากเป็นผลจากการที่หมู่บ้านมีชื่อเสียงมากขึ้น ส่งผลให้มีมิจฉาชีพเข้ามาหาผลประโยชน์ในหมู่บ้าน และผลกระทบด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แม้ว่าหมู่บ้านจะมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในหมู่บ้าน มีการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ปลูกต้นไม้เพิ่มขึ้น แต่จากการที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวและผู้ศึกษาดูงานเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้นตามมา ซึ่งหมู่บ้านยังขาดความรู้ในเรื่องของการจัดการขยะที่ดี ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องของมลพิษทางอากาศและสภาพภูมิทัศน์ของหมู่บ้านในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2554). *แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559* (ออนไลน์). เข้าถึงได้
จาก: www.mots.go.th/download/ImplementationOfThePolicy/NotificationOfTheNationalTourismPolicy.PDF [2018, February 17].
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). *การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิชาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- วรเดช จันทรศร. (2537). *การนำนโยบายไปปฏิบัติ: ตัวแบบและคุณค่า*. (กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์.
- ศุภชัย ยาวประภาษ. (2550). *นโยบายสาธารณะ*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สัญญา เคนาภูมิ และวัชรินทร์ สุทธิชัย. (2555). *นโยบายสาธารณะ*. มหาสารคาม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สำนักงานจังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดบุรีรัมย์. (2559). *แผนพัฒนาจังหวัด 4 ปี (ปี 2561-2564)* (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.buriram.go.th/bru/modules.php> [2018, February 7].
- อานนท์ สีดาเพ็ง. (2559). *รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงกีฬาฮอกกีโดยการประยุกต์ทฤษฎีการแลกเปลี่ยนทางสังคม*. วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการกีฬา คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา

งานประชุมวิชาการรัฐประศาสนศาสตร์ระดับชาติ ครั้งที่ 8/2561
“รัฐประศาสนศาสตร์ไทย 4.0 : ประชารัฐ นวัตกรรม และความท้าทาย”